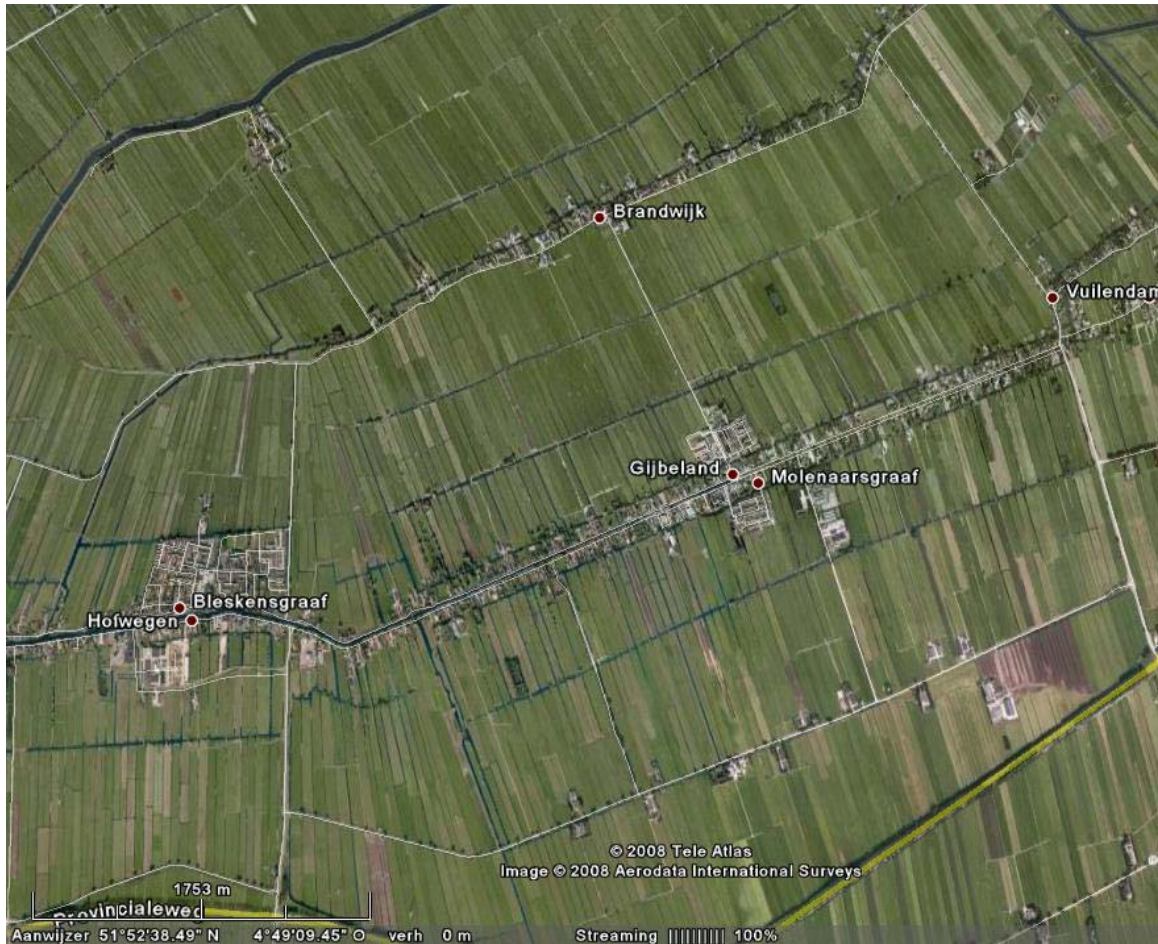

DORPSPLAN

MOLENAARSGRAAF-BRANDWIJK

December 2008

Colofon:

Het opstellen van het dorpsplan is een project van:
Zuid-Hollandse Vereniging van Kleine Kernen
Postbus 11117, 3004 EC Rotterdam
010-430216, 06-51089206, info@zhvkk.nl

Dit plan is opgesteld onder begeleiding van:
Mart Schouten Advies
Heuvelenweg 14, 7241HZ Lochem
0573-257120, 06-51182928, martschouten@hetnet.nl

De werkzaamheden zijn uitgevoerd op verzoek van:
Klankbordgroep Molenaarsgraaf-Brandwijk
p/a A. Kwakernaak,
Postbus 5,
2970 AA Bleskensgraaf
Telefoon: 0184-698400
Website: <http://www.brandwijk-molenaarsgraaf.nl>

Inhoudsopgave

Leeswijzer	1
Inleiding	2
Bijeenkomsten met bewoners.....	2
Overzicht van opmerkingen	2
Staalkaart van maatregelen.....	2
Vervolgstappen.....	2
Ontwikkeling van de Klankbordgroep Molenaarsgraaf-Brandwijk	3
Van reactief naar proactief.....	3
Van onderop	3
Wisselwerking met de bevolking.....	3
Werken aan de leefbaarheid van Molenaarsgraaf-Brandwijk.....	4
Werkwijze	4
Samenhang in schema	4
Toelichting op de samenhang.....	6
Het Dorpsplan: agenda voor de toekomst.....	7
Strategie 1: Saamhorigheid en onderlinge betrokkenheid versterken	7
Strategie 2: Ruimtelijke kwaliteit en herkenbaarheid versterken	10
Strategie 3: verbeteren van de communicatie.	13

Leeswijzer

In de inleiding wordt de ontstaansgeschiedenis van dit dorpsplan weergegeven.

In hoofdstuk 1: “Ontwikkeling van de Klankbordgroep Molenaarsgraaf-Brandwijk” worden enkele noties gegeven over de Klankbordgroep Molenaarsgraaf-Brandwijk. In het kort wordt geschetst wat de positie van de Klankbordgroep is en hoe het opstellen van het dorpsplan past in de lijn der ontwikkelingen.

In hoofdstuk 2: “Werken aan de leefbaarheid van Molenaarsgraaf-Brandwijk” wordt schematisch de inhoud en de onderlinge samenhang van het dorpsplan weergegeven, zowel grafisch als in tekst.

De kern van dit rapport is hoofdstuk 3: “Het Dorpsplan: de agenda voor de toekomst”. Hierin zijn de onderwerpen verwoord waaraan de Klankbordgroep de komende jaren wil werken.

De punten die in hoofdstuk 2 schematisch zijn weergegeven worden hier kort uitgewerkt tot handelingsmogelijkheden voor de Klankbordgroep.

Inleiding

De Klankbordgroep Molenaarsgraaf-Brandwijk maakt gebruik van de mogelijkheid, die de ZuidHollandse Vereniging van Kleine Kernen geeft om een dorpsplan op te stellen. Met ondersteuning vanuit de Zuid-Hollandse Vereniging van Kleine Kernen heeft de Klankbordgroep een traject doorlopen, dat leidt tot een dorpsplan. De Klankbordgroep gaat, in samenwerking met de gemeente, werken aan het realiseren van de punten, die in dit dorpsplan beschreven worden.

Bijeenkomsten met bewoners

Op 10 juni 2008 heeft de Klankbordgroep een bijeenkomst georganiseerd, waar de bewoners van Molenaarsgraaf-Brandwijk voor uitgenodigd zijn. Op deze bijeenkomst waren 18 personen aanwezig. Op 11 juni 2008 is een tweede bijeenkomst georganiseerd voor organisaties en verenigingen in Molenaarsgraaf-Brandwijk. Op deze avond waren 14 personen aanwezig.

Overzicht van opmerkingen

Tijdens de beide bijeenkomsten hebben de deelnemers aangegeven welke knelpunten, mogelijkheden, suggesties, ideeën men op verschillende leefbaarheidsterrein ziet. Deze punten kon men ook kort toelichten. Aan het eind van de avond kon men een elftal prioriteitstickers plakken op de onderwerpen, die men het belangrijkste vindt. In totaal zijn 119 opmerkingen gemaakt. Alle opmerkingen zijn weergegeven in het: "Overzicht van Opmerkingen".

Staalkaart van maatregelen

Op basis van het "Overzicht van opmerkingen" is de tussenrapportage "Staalkaart van maatregelen" opgesteld. Daarin worden maatregelen, projecten en activiteiten voorgesteld, die mogelijk uitgevoerd kunnen worden om de genoemde punten op te lossen. In een werkbijeenkomst heeft de Klankbordgroep besproken aan welke maatregelen uit de Staalkaart gewerkt gaat worden en hoe de onderlinge samenhang tussen de verschillende maatregelen is. Op deze wijze heeft de Klankbordgroep een agenda voor de toekomst opgesteld in de vorm van een concept-dorpsplan.

Vervolgstappen

Nadat de Klankbordgroep het concept-dorpsplan heeft vastgesteld, wordt het via een nieuwsbrief en de website voorgelegd aan de bevolking van Molenaarsgraaf-Brandwijk, met het verzoek daarop te reageren.

Vervolgens zal er interactie met de gemeente en instanties zijn en zullen werkgroepen het programma op diverse punten uitwerken tot concrete voorstellen.

De resultaten van de interactie en de uitwerking van de werkgroepen zullen gebruikt worden om het programma te completeren tot een dorpsplan.

Ontwikkeling van de Klankbordgroep Molenaarsgraaf-Brandwijk

Van reactief naar proactief

Met het maken van een dorpsplan komt de Klankbordgroep in een andere fase van haar bestaan. In de oorspronkelijke functie van Klankbordgroep was het vooral een taak om te reageren op voorstellen en plannen vanuit de gemeente en om signalen vanuit de bevolking door te geven aan de gemeente: als er van onderop, of vanuit de overheid een signaal komt wordt er op gereageerd: de groep was een klankbord voor de gemeentelijke overheid.

Vanuit deze reagerende functie groep ontwikkelt de Klankbordgroep zich momenteel naar een proactieve groep.

In de proactieve fase gaat de klankbordgroep zelf op onderzoek uit en werkt ze vanuit een programma. Dit is geen afwachtende houding, maar een initiatiefrijke houding. Op basis van signalen vanuit de bevolking, ontwikkelt de Klankbordgroep diverse nieuwe ideeën, overlegt ze hierover met de nodige instanties en probeert ze de nieuwe ideeën gerealiseerd te krijgen.

Van onderop

Het is daarbij kenmerkend, dat het er om gaat dat van onderop de geluiden van de dorpsbewoners doorkomen naar de overheid. Het is de kunst van de Klankbordgroep om de signalen vanuit de bevolking op te vangen, met elkaar in verband te brengen en vanuit die samenhang te werken aan de leefbaarheid van het dorp.

De Klankbordgroep is een instrument in handen van de bewoners. Een instrument, dat van belang kan zijn om de positie van Molenaarsgraaf-Brandwijk te behartigen binnen de gemeente. Binnen een gemeente met meerdere kernen is het van waarde, dat de kern Molenaarsgraaf-Brandwijk goed in staat is om haar belangen voor het voetlicht te brengen. Een belangrijke voorwaarde daarbij is, dat de Klankbordgroep onafhankelijk is, los van politieke partijen staat en goede aansluiting heeft bij de fracties in de gemeenteraad. De Klankbordgroep heeft een signalerende en ontwikkelende rol. Het is niet de bedoeling dat de klankbordgroep een bestuurlijke rol heeft. De Klankbordgroep geeft op deze wijze vorm aan de betrokkenheid van burgers bij de gemeentelijke overheid.

Wisselwerking met de bevolking

Het dorpsplan heeft de vorm van een agenda voor de toekomst. Een agenda die is opgesteld na raadpleging van de bevolking. Een agenda die ook jaarlijks gebruikt kan worden om aan de bevolking van Molenaarsgraaf-Brandwijk te vertellen welke projecten in uitvoering zijn en welke de komende tijd aangepakt zullen worden. De bevolking kan op deze wijze het werk van de Klankbordgroep evalueren.

Werken aan de leefbaarheid van Molenaarsgraaf-Brandwijk.

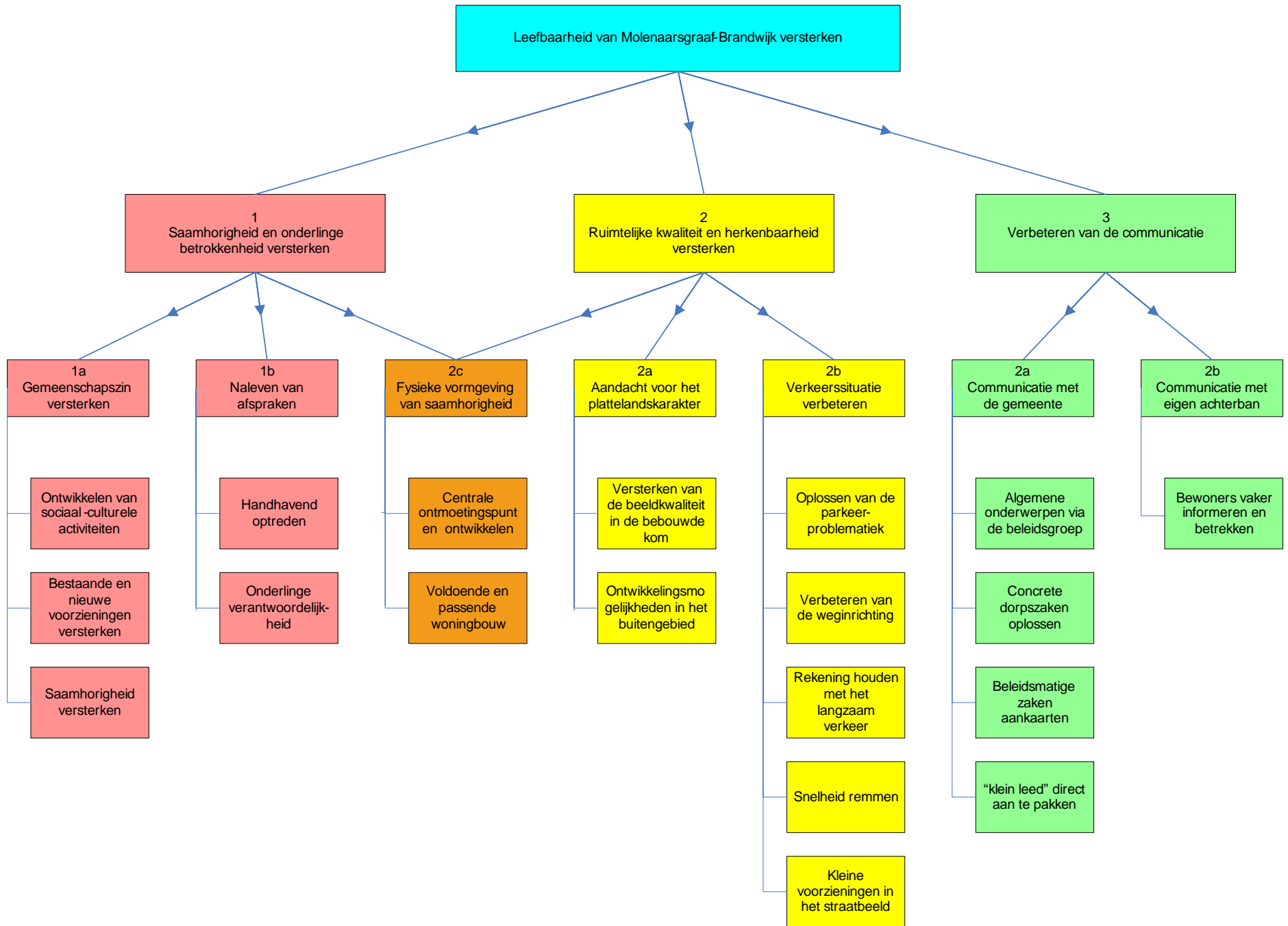
Werkwijze

Het werken aan de leefbaarheid van MolenaarsgraafBrandwijk is een complex en veelomvattend geheel. Omdat de Klankbordgroep van onderop werkt is allereerst aan de bewoners gevraagd om ideeën, suggesties en knelpunten te geven, die spelen op het gebied van leefbaarheid in Molenaarsgraaf-Brandwijk en waaraan de Klankbordgroep zou kunnen gaan werken. Er kwam een veelheid van onderwerpen naar voren. Vervolgens zijn de onderwerpen geclusterd en is gezocht naar samenhang.

Deze werkwijze zorgt ervoor dat de Klankbordgroep aansluit bij de ideeën die er bij de bevolking leven. Het is geenszins de bedoeling, van de Klankbordgroep, een eigen beleid voor de toekomst van het dorp te ontwikkelen. Het is wel de bedoeling om de knelpunten op gebied van leefbaarheid, die de bewoners genoemd hebben, in onderlinge samenhang en planmatig aan te pakken.

Samenhang in schema

De klankbordgroep ziet samenhang in de verschillende leefbaarheidspunten, die door de bewoners van Molenaarsgraaf-Brandwijk zijn aangedragen. Op de volgende bladzijde wordt deze samenhang schematisch weergegeven.

Toelichting op de samenhang

In het schema wordt zichtbaar gemaakt dat de Klankbordgroep Molenaarsgraaf-Brandwijk de leefbaarheid van het dorp wil vergroten via een drietal strategieën, waaraan tegelijkertijd, in onderlinge samenhang en in samenwerking met gemeente en instanties, gewerkt wordt:

1. Het versterken van de saamhorigheid in het dorp en de onderlinge betrokkenheid van de bewoners op elkaar en hun leefomgeving: Aandacht voor de sociale kwaliteit van het dorp, door:

- a. Het versterken van de gemeenschapszin in het dorp, onder andere door:
  - i. Het ontwikkelen en organiseren van diverse sociaal-culturele activiteiten
  - ii. Bestaande voorzieningen behouden en versterken en nieuwe voorzieningen creëren
  - iii. Saamhorigheid tussen dorpsbewoners versterken
- b. Het nakomen van gemaakte afspraken, onder andere door:
  - i. Aan overheden vragen handhavend op te treden als dat nodig is
  - ii. Onderlinge verantwoordelijkheid en betrokkenheid tussen bewoners versterken

In combinatie met de tweede strategie wordt gewerkt aan:

- c. Het creëren van fysieke vormgeving van de saamhorigheid, onder andere door:
  - i. Ontwikkelen van centrale ontmoetingsplekken
  - ii. Zorgdragen voor voldoende, passende woningbouw

2. Het versterken van de ruimtelijke kwaliteit en de herkenbaarheid van het dorp: Aandacht voor de fysieke kwaliteit van het dorp, door:

- a. Aandacht geven aan het specifieke plattelandskarakter van het dorp, onder andere door:
  - i. Versterken van de beeldkwaliteit in de bebouwde kom
  - ii. Stroomlijnen van economische en ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden in het buitengebied
- b. Aandacht geven aan de verkeerssituaties in het dorp, onder andere door:
  - i. Oplossen van de parkeerproblematiek in de woonwijken
  - ii. Verbeteren van de weginrichting
  - iii. Meer rekening houden met het langzaam verkeer
  - iv. Oplossingen zoeken om snelheid te remmen
  - v. Diverse kleine voorzieningen in het straatbeeld

3. Het verbeteren van de communicatie met de dorpsbevolking en met de gemeente: Aandacht voor de bestuurlijke kwaliteit van het dorp, door:

- a. Versterken van de communicatie met de gemeente, onder andere door:
  - i. Het aankaarten van diverse onderwerpen via de beleidsgroep
  - ii. Het melden van concrete zaken, die in het dorp spelen en vragen om deze op te lossen
  - iii. Het aankaarten van beleidsmatige zaken die voor het dorp van belang zijn en vragen hier standpunten over in te nemen
- b. Versterken van de communicatie met de dorpsbewoners, onder andere door:
  - i. Bewoners vaker te informeren over de werkzaamheden van de klankbordgroep.

Het Dorpsplan: agenda voor de toekomst

Het dorpsplan heeft de vorm van een agenda voor de toekomst. Hierin staan de onderwerpen waaraan de Klankbordgroep in de komende tijd wil gaan werken. Ook staat er in hoe de klankbordgroep er aan wil gaan werken. Zo'n agenda maakt het mogelijk om het werk van de Klankbordgroep jaarlijks, tijdens een bijeenkomst met de bevolking of tijdens het Kernbezoek van de gemeente, te evalueren. Op deze wijze wordt het werk van de Klankbordgroep inzichtelijk en kan de bevolking van Molenaarsgraaf-Brandwijk invloed uitoefenen op de zaken, die in een bepaald jaar aangepakt zullen worden. In de agenda worden in totaal 48 punten genoemd die opgepakt zullen worden. De meeste onderwerpen zullen in samenwerking met de gemeente en/of met instanties en/of met organisaties uit het dorp en/of met dorpsbewoners aangepakt worden. De Klankbordgroep heeft een stimulerende rol ten aanzien van het uitvoeren van de verschillende agendapunten.

De verschillende toelichtingen en hoofdstromen zijn in kaders geplaatst, waarvan de kleur overeenkomt met de kleuren op de voorgaande bladzijden.

Zoals eerder gemeld werkt de Klankbordgroep langs een drietal strategieën:

1. Saamhorigheid en onderlinge betrokkenheid versterken
2. Ruimtelijke kwaliteit en herkenbaarheid versterken
3. Verbeteren van de communicatie

Strategie 1: Saamhorigheid en onderlinge betrokkenheid versterken

De eerste strategie, waarlangs de Klankbordgroep wil gaan werken is gericht op het versterken van de saamhorigheid en de onderlinge betrokkenheid van de dorpsbewoners. Saamhorigheid en betrokkenheid zijn kwaliteiten die vaak verbonden worden aan het plattelands- en dorpsleven. Het zijn echter geen vanzelfsprekendheden. Algemene trends als individualisering, verhuisbewegingen, mobiliteit, mondialisering, veranderende netwerken, informatie-uitwisseling, secularisatie vinden ook in de kleine kernen plaats. Hierdoor zal de leefbaarheid van kleine kernen veranderen. De klankbordgroep vindt het van belang om hernieuwd aandacht te geven aan saamhorigheid en betrokkenheid.

Binnen deze strategie worden drie hoofdstromen onderscheiden:

- a) het onderhouden en versterken van de gemeenschapszin en verenigingsleven
- b) het nakomen en naleven van onderlinge afspraken die gemaakt zijn
- c) het fysiek vormgeven van het saamhorigheidsgevoel en de betrokkenheid

Hoofdstroom 1a: onderhouden en versterken van de gemeenschapszin en verenigingsleven

Voor de leefbaarheid van een dorp is de gemeenschapszin en het verenigingsleven van groot belang. Het gaat hierbij om de mate waarin men zich onderdeel voelt van de dorpsleven, daarin wil participeren en bereid is om ook een actieve inbreng te leveren. De gemeenschapszin en verenigingsleven is de drijvende kracht achter veel initiatieven, die in een dorp ondernomen worden.

Binnen deze hoofdstroom is een onderverdeling gemaakt in een drietal aspecten:

- ontwikkelen van sociaal-culturele activiteiten waarbij dorpsbewoners elkaar kunnen ontmoeten.

- bestaande voorzieningen versterken en zo mogelijk nieuwe voorzieningen ontwikkelen.
- saamhorigheid versterken.

Ontwikkelen van sociaal-culturele activiteiten, waarbij dorpsbewoners elkaar kunnen ontmoeten:

1. De Klankbordgroep vraagt aan SNA, de Speeltuinenvereniging De Schommel en de jeugdwerker om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor het uitvoeren van sociaal-culturele activiteiten voor jongeren, zoals cursussen kinderaerobic, streetdance en dans.
2. De Klankbordgroep vraagt aan het bestuur van de ijsbaan of zij ook mogelijkheden zien om het ijsbaanterrein multifunctioneel te maken en buiten het ijsseizoen om meer en andere activiteiten te organiseren (bijvoorbeeld skaten). Daarbij is ook te denken aan samenwerking met andere spel- en sportorganisaties.

Bestaande voorzieningen versterken en zo mogelijk nieuwe voorzieningen ontwikkelen:

3. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente om in samenwerking met de Klankbordgroep te onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor het inrichten van een zorgpunt, naar het voorbeeld van Graafzicht, liefst in combinatie met een concentratie van de medische- en zorginstellingen en een kleinschalige zorgvoorziening. Daarbij wordt ook gekeken naar de wenselijkheid en haalbaarheid van een consultatiebureau voor ouderen in Molenaarsgraaf-Brandwijk.
4. De Klankbordgroep belegt in samenwerking met de gemeente bijeenkomsten met commerciële voorzieningen en met niet-commerciële voorzieningen van het dorp. In die bijeenkomsten worden kansen en knelpunten voor de toekomst geïnventariseerd. Op basis van de resultaten van die bijeenkomsten wordt gekeken of er tijdig gerichte stappen genomen kunnen worden om de voorzieningen te behouden en of te versterken.
5. De Klankbordgroep stelt een werkgroep in, die onderzoekt of er een “natuurspeelplek” aangelegd kan worden, waar kinderen zich langdurig kunnen vermaken met o.a. hutten bouwen, spelen in zand, boom klimmen, etc. Afhankelijk van de resultaten van deze werkgroep gaat de Klankbordgroep in samenwerking met de werkgroep aan de slag om een natuurspeelplek te realiseren.

Saamhorigheid versterken:

6. De Klankbordgroep overlegt met personeel, ouders en oud-leerlingen van de Eben-Haëzerschool om te inventariseren in hoeverre men het als een probleem ervaart dat de school tussen twee dorpsgemeenschappen in staat. In dat overleg wordt ook bezien of men oplossingen ziet om de leerlingen van de Eben-Haëzerschool van meet af aan bij de betreffende dorpsgemeenschap te laten horen.
7. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente om geregeld huisbezoekprojecten voor ouderen te organiseren, zodat alle ouderen geïnformeerd worden over de voorzieningen waarvan ze gebruik kunnen maken en over de mogelijkheden om in de dorpsgemeenschap te blijven participeren.

Hoofdstroom 1b: Naleven van afspraken.

In een samenleving worden afspraken gemaakt over de wijze waarop men zich gedraagt. Vaak zijn dat stilzwijgende afspraken (zo doen we dat hier), maar vaak staan ook afspraken in regels en wetten op papier. Voor het goed functioneren van een samenleving is het van belang, dat men zich houdt aan deze omgangsvormen. Daarom zal, zeker als een deel van de samenleving zich ergert, er op toegezien moeten worden, dat de afspraken nageleefd worden.

Binnen deze hoofdstroom is een onderverdeling gemaakt in een tweetal aspecten:

- versterken van de onderlinge verantwoordelijkheid
- handhavend optreden

Versterken van de onderlinge verantwoordelijkheid.

8. De Klankbordgroep onderzoekt in samenwerking met de Zuid-Hollandse Vereniging voor Kleine Kernen welke projecten er zijn gericht op het bevorderen van de sociale samenhang in het dorp en het meer rekening houden met elkaar, o.a. in het verkeer en bij geluidsoverlast. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek worden eventueel projecten gestart.
9. De Klankbordgroep organiseert in samenwerking met de beheerders van openbare ruimten (speelplekken etc.) bijeenkomsten met direct omwonenden. In dat overleg wordt aan de direct omwonenden gevraagd om actief toe te zien op het gebruik van de openbare ruimten (o.a. na 21.00 uur geen jeugd meer op het schoolplein van De Overstap) en actie te ondernemen, wanneer het gebruik hinder oplevert.

Handhavend optreden.

10. De Klankbordgroep overlegt met betrokkenen bij de “hangplek” op het voetbalveldje in Brandwijk (jeugd, buurtbewoners, politie, groenonderhoud, gemeente, jeugdbeleid, etc). In dat overleg wordt geïnventariseerd wat de overlastproblemen zijn en wordt bekeken hoe dat mogelijk opgelost kan worden. Vervolgens worden met alle betrokkenen afspraken gemaakt en worden de afspraken nageleefd. Ook worden afspraken gemaakt voor beter onderhoud van het terrein.
11. De Klankbordgroep vraagt aan de politie om vaker per fiets door het dorp te gaan zodat de politie meer contact heeft met de dorpsbewoners.
12. In de Nieuwsbrief publiceert de Klankbordgroep de regels rond het opruimen van paardenpoep. Tevens vraagt de Klankbordgroep aan de gemeente om er actief op toe te zien, dat de Algemene Plaatselijke Verordening op dit punt wordt nageleefd.
13. In de Nieuwsbrief publiceert de Klankbordgroep de regels rond het parkeren van vrachtwagens in de bebouwde kom. Tevens vraagt de Klankbordgroep aan de gemeente om er actief op toe te zien, dat de Algemene Plaatselijke Verordening op dit punt wordt nageleefd.
14. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente om in de Algemene Plaatselijke Verordening een regel op te nemen, waardoor het parkeren van aanhangers op gebruikelijke parkeerplaatsen verboden wordt.
15. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente om meer handhavend op te treden ten aanzien van haar eigen verordeningen en regels.

Hoofdstroom 2a: De saamhorigheid fysiek vormgeven.

Deze hoofdstroom is de verbindende schakel tussen de strategieën “saamhorigheid en onderlinge betrokkenheid versterken” en “ruimtelijke kwaliteit en herkenbaarheid versterken”.

Passend bij de wijze, waarop gemeenschappen met elkaar omgaan werd de ruimte ingericht. Zo ontstonden nederzettingen op de hogere zandgronden en werden huizen gebouwd langs afwateringskanalen. Groepen, die wat met elkaar gemeen hebben stichtten gebouwen, zoals kerken en verenigingsgebouwen. Aan de inrichting van een gebied en aan de bebouwing is vaak veel af te lezen hoe de betreffende gemeenschappen met elkaar omgaan. Deze fysieke vormgeving van levende gemeenschappen zal zich in de loop der tijd aanpassen aan de veranderende sociale vormgeving.

Binnen deze hoofdstroom wordt een onderscheid gemaakt in een tweetal aspecten:

- ontwikkelen van centrale ontmoetingsplekken
- woningbouw

Ontwikkelen van centrale ontmoetingsplekken

16. De Klankbordgroep stelt een werkgroep in, die inventariseert bij de besturen van de bestaande accommodaties en bij verenigingen die accommodaties gebruiken in hoeverre men tevreden is over de accommodatie (staat van onderhoud, financiële mogelijkheden, uitstraling, eigen identiteit, bruikbaarheid, etc.). Daarbij komt ook aan de orde of men bereid is om te bezien of een centrale multifunctionele accommodatie tot de mogelijkheden behoort. Op basis van de rapportage van deze werkgroep beoordeelt de Klankbordgroep welke vervolgstappen ondernomen gaan worden.
17. De Klankbordgroep stelt een werkgroep in, die zich buigt over de mogelijkheden om een centraal punt (bijvoorbeeld een dorpsplein tussen kerk en café) in het dorp te creëren en om een evenemententerrein aan te leggen. De Klankbordgroep stelt een (beperkt) budget beschikbaar voor een summiere ondersteuning door een bureau, dat kwaliteiten heeft om het gebied van ruimtelijke ontwikkeling van kernen. Op basis van het draagvlak voor de eerste globale schetsen besluit de Klankbordgroep of men op deze weg verder wil en wordt samenwerking met de gemeente gezocht.

Woningbouw

18. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente om in nieuwbouwplannen te bouwen naar behoefte, waarbij specifiek aandacht besteed wordt aan de mogelijkheden voor starters en senioren om in het dorp te (blijven) wonen.
19. De Klankbordgroep Stelt een werkgroep in, die in samenwerking met Woningstichting Tablis en de gemeente helderheid krijgt op gebied van de woonbehoefte en doorstroommogelijkheden in Molenaarsgraaf-Brandwijk. De bestaande woonvisie en eventuele andere onderzoeken worden daarbij betrokken. Mogelijk voert de werkgroep ook aanvullend onderzoek uit in Molenaarsgraaf-Brandwijk. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kunnen vervolgens aanbevelingen gedaan worden gericht op het vergroten van de doorstroom, zowel binnen de huur- als de koopsector.

Strategie 2: Ruimtelijke kwaliteit en herkenbaarheid versterken

De tweede strategie, waarlangs de Klankbordgroep aan de leefbaarheid wil werken is het versterken van de ruimtelijke kwaliteit en herkenbaarheid van het dorp. Het blijkt dat de ruimtelijke inrichting van de leefomgeving voor een belangrijk deel mede bepaalt in hoeverre men een gebied leefbaar vindt. Ook dorpen moeten, net als stadwijken, "schoon en heel" zijn om leefbaar te zijn. Bovendien willen dorpsbewoners vaak in een herkenbaar dorp wonen, een dorp met een eigen identiteit, dat zich ruimtelijk onderscheidt van andere dorpen. In de dorpsinrichting en het type bebouwing komt tot uiting hoe het dorp zich in de loop der eeuwen heeft ontwikkeld en ook momenteel is het van belang om de inrichting en bebouwing teijken aan de actuele behoeften vanuit het dorp.

Binnen deze strategie onderscheidt de klankbordgroep een drietal hoofdstromen.

- a) De saamhorigheid fysiek vormgeven
- b) Rekening houden met het plattelandskarakter van de bebouwde kom en omgeving
- c) Verkeerssituatie in het dorp verbeteren.

Hoofdstroom 2a: De saamhorigheid fysiek vormgeven

Deze hoofdstroom is de verbindende schakel met de eerste strategie: "Saamhorigheid en onderlinge betrokkenheid versterken". Onder die strategie is deze hoofdstroom nader toegelicht en zijn de actiepunten 16 t/m 19 van de Klankbordgroep opgenomen.

Hoofdstroom 2b: Aandacht geven aan het plattelandskarakter van de bebouwde kom en

buitengebied.

Molenaarsgraaf-Brandwijk kenmerkt zich van origine door de lintbebouwing, met verrassende doorkijkjes naar achterliggende polders. Deze karakteristiek wil de Klankbordgroep zoveel mogelijk handhaven en versterken. Ook eventuele nieuwbouw en verbouw moet voldoen aan de beeldkwaliteit die bij het dorp past. Bedrijvigheid moet passen binnen het plattelandskarakter van het dorp. In het buitengebied mogen ook ontwikkelingen plaatsvinden, die echter niet belastend zijn voor de omgeving.

Binnen deze hoofdstroom onderscheidt de Klankbordgroep een tweetal aspecten:

- Bebouwde kom.
- Buitengebied.

Bebouwde kom

20. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente om in samenwerking met de dorpsbewoners een beeldkwaliteitsplan voor het dorp op te stellen, waaraan nieuwbouw en verbouw in de toekomst moet voldoen. In dat beeldkwaliteitsplan worden de ruimtelijke kwaliteiten, zoals lintbebouwing, groene doorkijkjes, plattelandskarakter, ruimte, etc. van het dorp beschreven. Ook wordt aangegeven hoe de ruimtelijke kwaliteit kan worden versterkt. Eventuele nieuwbouw, uitbreidingswijken en ook verbouw van bestaande bebouwing moet in de toekomst voldoen aan de kwaliteitseisen vanuit het beeldkwaliteitsplan.
21. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente uiteen te zetten wat het gemeentelijk beleid is ten aanzien van het inschakelen van projectontwikkelaars en welke mogelijkheden er zijn om zeer kritisch om te gaan met het inschakelen van projectontwikkelaars.
22. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente om bij herstructurering van de nieuwbouwwijken speelplaatsen tussen de bebouwing aan te leggen.
23. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente om voldoende bedrijfsterrein beschikbaar te houden, zodat de mogelijkheid aanwezig is, dat bedrijven uit de eigen dorpsgemeenschap zich kunnen vestigen.

Buitengebied

24. De verwevenheid van buitengebied en bebouwde kom in de vorm van doorkijkjes vanaf wegen naar de polder is een belangrijke kwaliteit van het gebied. Helaas zijn in de bebouwde kom al veel van deze kwaliteitsplaatsen dichtgebouwd. De Klankbordgroep vraagt de gemeente in het bestemmingsplan te regelen, dat de doorkijkjes gehandhaafd blijven.
25. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente om origineel en uitnodigend beleid te ontwikkelen ten aanzien van het vestigen van nieuwe, niet-agrarische bedrijvigheid in vrijkomende agrarische gebouwen.

Hoofdstroom 2b: Verkeerssituatie in het dorp verbeteren

De verkeerssituatie van het dorp is een bijzondere. Van origine zijn de plattelandswegen in het gebied smal en binnen de bebouwde kom vaak ingeklemd tussen woningen en water. Ook in de naoorlogse nieuwbouwwijken is vaak een smal wegpatroon toegepast. Hierdoor ontstaan, als gevolg van het huidige autobezit, parkeerproblemen. Gezocht wordt naar eigentijdse oplossingen, die passen binnen de plattelandsstructuur van het dorp.

Binnen deze hoofdstroom onderscheidt de Klankbordgroep een vijftal aspecten:

- parkeerproblematiek in de oudere nieuwbouwwijken

- Weginrichting in de kern
- langzaam verkeer
- snelheidsremming
- Voorzieningen

Parkeerproblematiek in de oudere nieuwbouwwijken

26. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente om in de oudere nieuwbouwwijken van Molenaarsgraaf-Brandwijk integraal te bekijken hoe het wegenpatroon beter aan kan sluiten bij de huidige eisen der tijd. Het zal een totaalstudie zijn waarin aandacht besteed wordt aan: wegbreedte; bereikbaarheid voor noodhulpdiensten; parkeren op eigen grond; eigentijds wegprofiel; plattelandskarakter; prioriteit voor voetgangers en fietsers; geschiktheid voor kinderwagens, rolstoelen en rollators; extra parkeerplaatsen; rijrichting; enz.. Ook wordt gekeken naar mogelijkheden om eventuele veranderingen uit te voeren in samenhang met regulier wegonderhoud, onderhoud van het rioolstelsel, ontkoppeling van hemelwaterafvoer, inrichten 30-km zone, etcetera. Deze ideevorming en herinrichtingen zullen in nauw overleg en afstemming met de betreffende wijkbewoners plaatsvinden.
27. De Klankbordgroep vraagt vooruitlopend op het hierboven genoemde plan op korte termijn aan de gemeente om parkeerverboden in te stellen op bruggen, gangen en plaatsen waar het verkeer belemmerd wordt. De Klankbordgroep inventariseert in samenwerking met de betreffende wijkbewoners de exacte locaties. (o.a. tegenover Van Arkelstraat 13 t/m 19)

Weginrichting in de kern

28. Mede met het oog op de vergrijzing beoordeelt de Klankbordgroep in samenwerking met de ouderenorganisaties en Stichting Platform Gehandicapten Zedje de geschiktheid van de loop- en fietsroutes en de weginrichting in de gehele kern voor voetgangers, rolstoelen, rollators en kinderwagens. Op basis van die inventarisatie brengt de Klankbordgroep een advies uit aan de gemeente.
29. De Klankbordgroep vraagt aan de GGNZ om de afvalinzameling in de Dorpsstraat buiten de spijtijden uit te voeren, zodat de verkeersdoorstroming op deze smalle weg niet teveel gehinderd wordt.
30. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente om de plannen ten aanzien van de herinrichting van de kerkweg en de herplant van de kastanjabomen op korte termijn uit te voeren.

Langzaam verkeer

31. De Klankbordgroep vraagt, met het oog op de veiligheid, aan de gemeente om langs de Kerkweg tussen Brandwijk en Gijbeland een fietspad aan te leggen.
32. De Klankbordgroep vraagt, met het oog op de veiligheid, aan de gemeente een verkeerscirculatieplan voor het gebied op te stellen, waarin zoveel mogelijk scheiding wordt gemaakt tussen langzaam en gemotoriseerd en/of landbouwverkeer.

Snelheidsremming

33. In samenwerking met Veilig Verkeer Nederland, de gemeente en dorpsbewoners zoekt de Klankbordgroep mogelijkheden om de verkeersveiligheid in het dorp te verbeteren, met name door rijnsnelheden te verminderen. Daarbij wordt gedacht aan:
  - i. een versnelde inrichting van de 30-km zone, zodat er daadwerkelijk snelheidsremming plaatsvindt op diverse wegen (langs de Graafstroom, op de Kerkweg bij de school, aan de Dorpsstraat, op de Gijbelandsedijk)
  - ii. Het attenderen van automobilisten op hun rijnsnelheid, Bijvoorbeeld door het plaatsen van een meetpaal op plekken waarop de gereden snelheid wordt weergegeven. Ook wordt aan de politie gevraagd om

vaker (onaangekondigd) te controleren op plaatsen waar vaak te hard wordt gereden.

- iii. Ook wordt onderzocht of de bestaande drempels in het dorp nuttig zijn en op de juiste plaatsen liggen

Voorzieningen

34. In overleg met de betreffende organisaties bekijkt de Klankbordgroep welke wegwijzers naar de gebouwen en recreatieve voorzieningen gewenst zijn. Aan de gemeente wordt gevraagd de noodzakelijke bewegwijzering te plaatsen.
35. In overleg met de betreffende dorpsbewoners inventariseert de Klankbordgroep waar goede kliko-verzamelaarsplaatsen ontbreken. Vervolgens wordt aan de gemeente gevraagd om te regelen dat er verzamelaarsplaatsen komen, waar bewoners op de ophaaldag hun kliko kunnen plaatsen.

Strategie 3: verbeteren van de communicatie.

Goede communicatie is een absolute voorwaarde om de leefbaarheid van een dorp te behouden en vergroten. Heldere en duidelijke informatie-uitwisseling alsmede transparantie over bedoelingen en belangen moet worden nagestreefd. Dit geldt zowel voor de communicatie tussen de gemeente en dorpsbewoners als tussen de gemeente en de organisaties in de gemeente en het dorp. Wil de klankbordgroep haar functie goed kunnen vervullen dan is een open en intensief contact van de Klankbordgroep met zowel de dorpsbewoners en instanties in het dorp, als met de overheden van belang.

Deze strategie kent twee hoofdstromen:

- a) communicatie met de overheid
- b) communicatie met de dorpsbewoners

Hoofdstroom 3a: Communicatie met overheden

De klankbordgroep is in het verleden opgericht om als klankbord te dienen voor de gemeente. Nieuwe plannen en projecten die van invloed zijn op de leefbaarheid van Molenaarsgraaf-Brandwijk werden voorgelegd aan de Klankbordgroep met het verzoek erop te reageren. Deze functie blijft bestaan, maar de Klankbordgroep wil zich –o.a. door dit dorpsplan- meer geschraagd voelen vanuit de bevolking. De Klankbordgroep stelt in het overleg met de gemeente leefbaarheidspunten aan de orde, die vanuit de dorpsbevolking zijn aangedragen.

Binnen deze hoofdstroom onderscheidt de Klankbordgroep vier aspecten:

- Dorpsoverstijgende onderwerpen die via de Beleidsgroep aan de orde worden gesteld.
- Dorpszaken, die relatief eenvoudig oplosbaar zijn en die in een overleg met de gemeente aan de orde kunnen komen.
- Beleidsmatige zaken, waarvoor eerst nog nieuw beleid, of verandering van bestaand beleid noodzakelijk is.
- “Klein leed”, kleine zaken, die de Klankbordgroep als een soort klachtenloket doorgeeft aan de gemeente.

Dorpsoverstijgende onderwerpen die via de beleidsgroep aan de orde worden gesteld

36. In samenspraak met de Klankbordgroep vraagt de Beleidsgroep aan de gemeente om een bijeenkomst te organiseren met de verenigingen en organisaties in de gemeente.

In die bijeenkomst worden over-en-weer verwachtingen en ideeën over elkaar en elkaars positie uitgesproken. Daarbij komt ook aan de orde op welke wijze verenigingen en organisaties betrokken worden bij de voorbereiding van beleid en bij de uitvoering van beleid en activiteiten.

37. In samenspraak met de Klankbordgroep onderzoeken de Beleidsgroep en de sportorganisaties of het gewenst is om een overkoepelende sportraad in de gemeente op te richten.
38. In samenspraak met de Klankbordgroep vraagt de Beleidsgroep aan de gemeente om tijdens het proces van samenwerking met andere gemeenten er bijzonder alert op te blijven dat de gemeente dicht bij de burgers blijft. Enerzijds door zorg te dragen voor een goede communicatie en uitwisseling met de bevolking en hun organisaties, anderzijds door garanties in te bouwen, dat de overheid, ondanks de grootschaligheid, dicht bij de burgers is.
39. De Beleidsgroep vraagt in samenwerking met de Klankbordgroep aan de gemeente een communicatiebeleid op te stellen en uit te voeren. Met dit beleid verstrekt de gemeente meer en in een eerder stadium informatie over ontwikkelingen en activiteiten en krijgen burgers meer het gevoel dat er naar hen geluisterd wordt.
40. De Beleidsgroep vraagt aan de gemeente om de gemeentelijke informatiefolder te herzien, zodat de gegevens weer up-to-date, concreet en correct zijn.

Dorpszaken, die relatief eenvoudig oplosbaar zijn en die in een overleg met de gemeente aan de orde kunnen komen

41. In overleg met dorpsbewoners zoekt de klankbordgroep locaties, waar bankjes geplaatst kunnen worden en zorgt, in samenwerking met de gemeente, voor het plaatsen van diverse bankjes.
42. De Klankbordgroep vraagt bij Woningstichting Tablis aandacht voor het onderhouden van de heggen en voortuinen en opruimen van rommel bij de huurwoningen waar de woningstichting verantwoordelijk voor is.

Beleidsmatige zaken, waarvoor eerst nog nieuw beleid, of verandering van bestaand beleid noodzakelijk is

43. De Klankbordgroep houdt in de gaten of er zich nieuwe mogelijkheden voordoen voor het bespreekbaar maken van het aanleggen van een urnenmuur op het kerkhof. Wanneer die mogelijkheid zich voordoet zal de klankbordgroep hier aandacht aan besteden.

“Klein leed”, kleine zaken, die de Klankbordgroep als een soort klachtenloket doorgeeft aan de gemeente

44. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente om op de begraafplaats een stilteplek te maken.
45. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente om de zwemplek Slingeland schoon te maken.
46. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente meer honden-uitlaatvelden aan te leggen en bakken voor hondenpoep te plaatsen. Daarbij wordt specifiek aandacht gevraagd voor het uitlaten van honden bij de groenvoorziening rond de vijver in Brandwijk.
47. De Klankbordgroep vraagt aan de gemeente om een prullenbak bij de bushalte aan de Graafdijk-Oost 51a te plaatsen.

Hoofdstroom 3b: Communicatie met de dorpsbevolking

Omdat de Klankbordgroep proactief wil functioneren en verwoordt wat er in het dorp leeft is het van belang, dat de Klankbordgroep zich gedragen weet door de bevolking van het dorp. Mede daarom zijn er bewonersavonden gehouden en is dit dorpsplan opgesteld. Met de

punten uit dit dorpsplan heeft de Klankbordgroep een agenda in handen voor punten, waarover jaarlijks verslag wordt gedaan aan de dorpsbevolking.

48. De Klankbordgroep Molenaarsgraaf-Brandwijk geeft regelmatig informatie aan de bewoners over de werkzaamheden die de Klankbordgroep uitvoert. Dit wordt ondersteund door een eigen website. Jaarlijks wordt een bijeenkomst met de bevolking gehouden, waarin ook nieuwe leden voor de klankbordgroep worden benoemd.